

Přednáška z předmětu Právo kapitálového trhu na téma „Obchodník s cennými papíry“

Definice: Obchodník s CP ke právnickou osobou, která na základě povolení KCP poskytuje investiční služby.

V ČR výhradně a.s., která vydává akcie na jméno – přísnější než podle evropského práva, kde může být obchodníkem jakákoliv osoba (právnická i fyzická).

Činnost obchodníka s CP je vázána na **povolení** KCP, které obsahuje výčet hlavních a doplňkových inv. služeb. Povolení se vydává na dobu neomezenou. Seznam obchodníků uveřejňuje KCP ve svém Věstníku.

Podmínky povolení:

- a.s. vydávající akcie na jméno,
- sídlo i skutečné sídlo v ČR,
- splacen ZK, který má průhledný a nezávadný původ,
- splněny požadavky na vedoucí osoby,
- předložení plánu obchodní činnosti,
- předložení návrhu organizační struktury,
- předložení návrhu pravidel obezřetného poskytování investičních služeb,
- předložení pravidel jednání obchodníka se zákazníky,
- ZK ve výši 730 000 EUR, resp. 125 000 EUR (pokud není obchodník oprávněn k výkonu hlavní investiční činnosti obchodování s investičními nástroji na vlastní účet nebo nemá povolenou doplňkovou investiční službu úschova investičních nástrojů),
- další věcné, personální a organizační předpoklady podle nižších právních norem.

Při změně rozsahu povolení je procedura schvalování obdobná, KCP vydá rozhodnutí, ve kterém zruší dosavadní povolení a stanoví nový rozsah povolených činností, obchodník má tak vždy jen jedno povolení.

Odejmутí povolení:

- obligatorně – na majetek obchodníka byl prohlášen konkurz,
 - na majetek obchodníka byl zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
 - bylo povoleno vyrovnání,
 - soud nebo správní orgán zakázal obchodníkovi činnost,
- na základě správního uvážení KCP – nezahájení činnosti do 12 měsíců,
 - nevykonávání činnosti po dobu 6 měsíců,
 - povolení bylo vydáno na základě nepravdivých nebo neúplných údajů,
 - došlo k závažné změně okolností, na jejichž základě by povolení nebylo uděleno,
 - případy sankčního odejmутí povolení.

Po odejmутí povolení nesmí obchodník poskytovat investiční služby a musí zákazníkům vydat jejich majetek. O nové povolení smí požádat až po 10 letech.

Ukončení činnosti obchodníka – rozhodnutí plně v kompetenci valné hromady, informační povinnost ke KCP o konání VH a o jejím výsledku.

Další podmínky pro činnost obchodníka:

- kapitálová přiměřenost – požadavky na výši, strukturu a likviditu kapitálu vzhledem k rozsahu operací na kapitálovém trhu, obchodník musí mít dostatek kapitálu pokrytí rizik. Aktiva obchodníka se člení na obchodní (krátkodobé) a investiční (dlouhodobé, do doby splatnosti investičního nástroje) portfolio. Základní ukazatel kapitálové přiměřenosti představuje poměr kapitálu oproti kapitálovým požadavkům, jeho minimální výše je 8 %,
- vedoucí osoby musí mít ke své činnosti předchozí souhlas KCP, musí splňovat obecné podmínky provozování živnosti (18 let, bezúhonnost, způsobilost k PÚ, žádné daňové nedoplatky), musí být důvěryhodné a odborně způsobilé (obě je na správním uvážení KCP) a musí splňovat podmínku neslučitelnosti funkcí (poslanec, senátor, zaměstnanec KCP, člen bankovní rady ČNB atd.),
- kvalifikovaná účast – předchozí souhlas KCP je podmínkou nabytí kvalifikované účasti (obecně nad 10 % ZK nebo hlasovacích práv) nebo jejího dalšího zvyšování. Nesplnění této povinnosti neznamena neplatnost PÚ, ale hlasovací práva nesmějí být vykonávána až do získání souhlasu,
- informační povinnost – průběžná vs. ad hoc, vůči KCP, vůči veřejnosti (případně vůči oběma), druhy informační povinnosti:
 - předkládání výroční zprávy a účetní závěrky ověřené auditorem,
 - seznam osob s kvalifikovanou účastí,
 - informace o hospodářské situaci, poskytnutých investičních službách, o obchodech, o objemu majetku zákazníků, o dodržování pravidel kapitálové přiměřenosti,
- dodržování pravidel obezřetného poskytování investičních služeb,
- placení příspěvku do Garančního fondu,
- hlášení obchodů s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaném trhu uzavřenými mimo regulovaný trh (do 120 minut),
- povinnosti proti praní špinavých peněz (informační povinnost vůči finančnímu a analytickému útvaru MFČR:
 - povinnost identifikace u obchodů nad 15 000 EUR za 12 měsíců (v praxi tedy vždy, u prvního obchodu),
 - povinnost uchovávat stanovené údaje (identifikační údaje a doklady o obchodech) po 10 let,
 - oznamování podezřelých obchodů (možné odložení splnění příkazu zákazníka o 24 hodin),
 - povinnost zpracovat systém vnitřních zásad, interní kontroly a komunikace,
 - školení zaměstnanců 1x za 12 měsíců,
- ochrana osobních údajů (oznamovací povinnost vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů).